

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครู
 สังกศศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางพนมวรรณ วุฒิสาร

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชนีกร ทองสุชาติ	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์พินดา สิ้นสุวรรณ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์อุเทน ปัญญา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 ที่ดำเนินการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จำนวน 97 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูสังคมศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นหญิง จบการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกสังคมศึกษา ประสบการณ์การสอนเฉลี่ย 11 ปี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 ส่วนใหญ่รับผิดชอบสอนวิชาสังคมศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีคาบสอนเฉลี่ย 18 คาบต่อสัปดาห์ และมากกว่าร้อยละ 80 เคยเข้าร่วมอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่วนใหญ่เข้าอบรมจำนวน 1 ครั้ง ส่วนผู้ที่ไม่เคย เข้ารับการอบรมหรือสัมมนา ทุกคนต้องการเข้ารับการอบรมและสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้

2. สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2.1 สภาพการจัดทำแผนการสอน

ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่ได้แนวคิดในการจัดทำแผนการสอนมาจากการศึกษาหนังสือและเอกสารทางวิชาการ การเตรียมการทำแผนการสอนจะกำหนดจุดประสงค์รายวิชา ก่อนเป็นอันดับแรก และทำแผนการสอนเฉพาะบางจุดประสงค์การเรียนรู้เท่านั้น ส่วนใหญ่จะทำล่วงหน้า 1 สัปดาห์ ขั้นตอนของแผน การสอน จะสร้างหรือกระตุ้นความสนใจก่อน จากนั้นจึงปฏิบัติตามกิจกรรม วิเคราะห์หรืออภิปรายผลจากกิจกรรม แล้วจึงสรุปประเมินผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ การใช้แผนการสอนส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด

2.2 สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในลักษณะที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ โดยที่ครูจะเป็นผู้จัดกิจกรรมแต่ก็สามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมไปตามความสนใจของผู้เรียนได้ วิธีการจัดกิจกรรมที่ใช้มากคือการแบ่งกลุ่ม อภิปราย

2.3 สภาพการเลือกใช้เทคนิควิธีการสอน

หลักในการเลือกเทคนิควิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่คือเลือกให้สอดคล้องกับ เนื้อหา จุดประสงค์รายวิชา และความต้องการของผู้เรียน โดยเทคนิควิธีการสอนที่ใช้มากก็คือ การสอนแบบตั้งคำถาม แบบอภิปราย และการสอนแบบการมีส่วนร่วม

2.4 สภาพการวัดผลประเมินผล

ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่วัดผลประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยเน้นพฤติกรรมความรู้ด้านพุทธิพิสัย เป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียนมากที่สุด เครื่องมือในการวัดผลประเมินผลที่ใช้มากที่สุดคือ แบบทดสอบ

2.5 สภาพการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน

ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่มีหลักเกณฑ์ในการเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอน คือ เลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เหมาะสมกับเทคนิควิธีการสอน และเหมาะสมกับผู้เรียน จุดประสงค์การใช้สื่อก็เพื่อช่วยขยายความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน การสอน และเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ครูผู้สอนส่วนใหญ่จะผลิตสื่อขึ้นมาใช้เอง ซึ่งสื่อประกอบการสอนส่วนใหญ่จะเพียงพอเฉพาะบางกิจกรรม เท่านั้น ประเภทของสื่อที่ใช้มากก็คือ หนังสือแบบเรียน แผนที่ และเอกสารอื่น ๆ นอกเหนือจากแบบเรียน แต่มีการใช้สื่อประเภทคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนควรฝึกทดลองใช้เทคนิควิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบใหม่ ๆ และเข้ารับการอบรมสัมมนา ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอยู่เสมอ
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องแก่ครูสังคมศึกษาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ การประเมินผลกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่วไป

Thesis Title State of Student-Centered Instructional Management of Social Studies
Teachers in Chiang Mai Private Secondary Schools

Author Mrs. Panomwan Wuttisarn

M.Ed. Teaching Social Studies

Examining Committee

Asst. Prof. Dr. Ratchaneekorn Tongsookdee	Chairperson
Assoc. Prof. Panida Sinsuwan	Member
Assoc. Prof. Uthen Panyo	Member

Abstract

The study was aimed at investigating the state of student-centered instructional management of social studies teachers in Chiang Mai private secondary schools. The population consisted of 97 social studies teachers who completed and returned all of the questionnaires sent to them. The questionnaire was distributed to each of them to solicit their opinions regarding the state of student-centered instructional management in social studies teaching. The completed questionnaires were analyzed and presented in terms of percentages, frequencies, and means.

The findings were as follows:

1. The respondents' profile

Most of the respondents were females and had received B.A. degree in Social Studies. The average working experience was 11 years. During the first semester of 2001 academic year, most of them were in charge of social studies courses. The average working load per week was 18 periods. More than 80% of the respondents had taken part, at least once, in seminars regarding student-centered instructional management. For those who had never taken part in any of such seminars indicated that they want to receive training or workshops in order to improve their instructional techniques using student-centered approach.

2. The state of student-centered instructional management

2.1 State of lesson plan preparation

Most of the social studies teachers learned how to apply techniques of lesson plan preparation from books and academic documents. They began by quoting the objectives, however, only some of these objectives were fulfilled by certain lesson plans that were prepared. Each lesson plan was prepared one week in advance. Once put into practice, arousing interests would be focused upon first and then followed with activities for executing, analyzing, and discussing the results before concluding the learning outcomes as far as the objectives were concerned. Prime obstacle found during the execution of the activities was timing.

2.2 State of instructional activities management

Most of the social studies teachers conducted the student-centered instructional management and students were urged to take part in the learning process while the teachers offered them with adjustable activities that suited their interests. Most frequently used activity was group discussion.

2.3 State of instructional techniques selection

Instructional technique selected by the social studies teachers who conducted the student-centered instructional management were in accordance with contents, objectives, and learners' needs. Most frequently used techniques were questioning, discussion, and collaborative ones.

2.4 State of measurement and evaluation

Most of the measuring and evaluating techniques used by the social studies teachers, as far as the student-centered instructional management was concerned, focused upon knowledge, psychomotor, and affective aspects respectively. The measurement and evaluation of the students were mostly concentrated on their achievement and the paper and pencil tests were mostly used.

2.5 Instructional aids

When the decision for the instructional aids selection had to be made, the teachers would select the ones that were in accordance the contents, teaching techniques, and the students' background; these aids would facilitate the students to cope well with the lessons. Most of the teachers indicated that they made their own aids and that only some activities were adequately accompanied with the aids. Most frequently used aids were texts, maps, and handouts while computers were applied least.

Suggestions:

1. The teachers should try to implement some of the new techniques that focus upon student-centered: Therefore, frequent participation in learner-centered workshops is advised.
2. Agencies concerned with instructional management should provide student-centered instruction workshops for the social studies teachers on a continual basis.
3. Further studies should be conducted to evaluate the process of implementing student-centered instructional management of social studies teachers in secondary schools.